

Os grupos políticos con representación na Deputación da Coruña (Alternativa dos Veciños, BNG-Asembleas Abertas, Compostela Aberta, Marea Atlántica, PSdeG-PSOE e Partido Popular) presentan a seguinte,

DECLARACIÓN INSTITUCIONAL DE APOIO AOS BOLOS CELTAS COMO BEN INMATERIAL DE INTERESE CULTURAL-ETNOGRÁFICO INMATERIAL, DENTRO DO PATRIMONIO CULTURAL DE GALICIA

O xogo dos bolos está presente nas catro provincias de Galicia, practicándose dende a antigüidade en case todos os nosos pobos, sendo numerosas as variantes e modalidades deste deporte e xogo tradicional. Na actualidade, algún destes xogos gozan de boa saúde, outros están agonizantes ou case non se practican, e outros moitos xa desapareceron.

Este xogo foi practicado dende a prehistoria, na que se utilizaban como bolos e bolas ósos, madeiras e pedras. Son numerosas as referencias arqueolóxicas e descubrimentos onde se demostra que na antigüidade este xogo existís en distintos lugares do mundo.

En Europa aparecen numerosos escritos nos que se fala da súa práctica, e onde se menciona que se xogaba dentro das igrexas e monasterios, así como en numerosas prazas públicas.

En Galicia atopáronse petróglifos en distintos concellos, que nos indican que son que son moitas as variantes que existían. Tamén cabe salientar que os Bolos tiveron moitísima forza durante os séculos XIX e XX, unha época en que se practicaban en case toda Galicia durante as festas e feiras que se realizaban.

Xobaban aos bolos todas as clases sociais, dende nobles ata a rapazada. Algo de que fican testemuños na obra de numerosos escritores. Outra pegada da súa relevancia son os dous tapices que se encontraron no museo da Catedral de Santiago da época de Filipe II. Tamén se encontraron citados en numerosos escritos realizados pola Igrexa e polo Estado prohibindo a súa práctica.

Son numerosas as teorías con relación á instalación dos Bolos en Galicia mais, sexa como for, os Bolos están espallados por toda Galicia, con numerosas e distintas formas de xogar.

Todas estas variantes forman un legado cultural importantísimo que demostra, máis unha vez a riqueza que temos nas nosas mans.

A día de hoxe son numerosas as variantes que se practican, e a pesar de que os xogos tradicionais se están a recuperar, podemos asegurar que esta aparencia de boa saúde no mundo dos Bolos é moi precaria.

Por distintos motivos o certo é que os Bolos foron desaparecendo de moitos lugares: Unha proba diso é que existen numerosos campos de xogo coas súas correspondentes pedras de colocación e patio de tiro e son moi poucas as persoas que recordan a súa práctica.

Na provincia da Coruña xóganse a 2 modalidades en varios concellos como Ribeira, Boiro, A Pobra do Caramiñal e Dodro. En total estanse a xogar 16 modalidades diferentes no conxunto do país e 3 desapareceron, das que temos constancia, aínda que poden ser máis.

Tamén foron levados para América pola emigración das/os galegas/os que levaron o noso patrimonio cultural. Mostra diso son as modalidades que se practican nos Centros Galegos de Arxentina e Uruguai.

E o certo é que se estenderon por todas as súas provincias, creando multitude de variantes do xogo, deixándonos unha riqueza cultural e un grandísimo ben de interese cultural e inmaterial. Como froito desa convivencia e da súa práctica ao longo de tantos anos estes sufriron unha evolución e unhas variacións que son propias e exclusivas da nosa terra. Deste xeito os Bolos constituíronse como un patrimonio cultural e etnográfico de necesario recoñecemento e protección.

Isto mesmo sucedeu noutras comunidades como Asturias, Cantabria, País Vasco e Andalucía onde xa foron declarados como Ben de Interese Cultural e Inmaterial, polas súas respectivas administracións.

POR TODO ISTO, FACEMOS A SEGUINTE DECLARACIÓN

É cometido de todas/os as administracións públicas a súa difusión, fomento, divulgación e protección, polo que o Pleno da Corporación provincial da Coruña súmase á petición da Federación Galega de Bolos para que os bolos celtas sexan declarados polo Parlamento Galego como Ben Inmaterial de Interese Cultural-Etnográfico Inmaterial, dentro do patrimonio cultural de Galicia .